

C. U. SHAH UNIVERSITY

Summer Examination-2022

Subject Name :Cost Accounting-I

Subject Code :4CO05CAC2

Branch: B.Com (Gujarati)

Semester: 5

Date: 27/04/2022

Time: 11:00 To 02:00

Marks: 70

Instructions:

- (1) Use of Programmable calculator & any other electronic instrument is prohibited.
- (2) Instructions written on main answer book are strictly to be obeyed.
- (3) Draw neat diagrams and figures (if necessary) at right places.
- (4) Assume suitable data if needed.

- Q-1 Attempt the following questions: (14)**
- a) ડિલીવરીના ખર્ચનો સમવેશ મા થાય છે. 1
 (A) કારખાના ખર્ચ (B) વેચાણ ખર્ચ (C) વહીવટી (D) એકપણ નહીં
- b) કામદાર કલ્યાણ વિભાગના ખર્ચની ક્ષણવાણી 1
 (A) પ્રત્યક્ષ વેતન મુજબ (B) કામદાર કલાક મુજબ
 (C) કામદાર સંખ્યા મુજબ (D) ઉપરનામાથી એકપણ નહીં
- c) કરારમા બિન પ્રમાણિત કામનો અર્થ 1
 (A) અધુરુ કામ (B) પ્રમાણપત્ર મળ્યુ ન હોય તેવુ કામ
 (C) મંજૂરી વગરનુ કામ (D) પૂર્ણ થયેલ કામ
- d) કરાર પડતર મોટાભાગે શેમા ઉપયોગમા લેવામા આવે છે ? 1
 (A) જોબ (B) બાંધકામ (C) બેચ (D) સેવા
- e) જેમા ચલિત અને સ્થિર બન્ને પડતરનો સમાવેશ કરવામા આવે છે તેને કઈ પડતર કહેવાય ? 1
 (A) સમાવેશી પડતર (B) સીમાંત પડતર
 (C) ઐતિહાસિક પડતર (D) પ્રમાણ પડતર
- f) કઈ પધ્ધતિમાં જથ્થો અને ભાવ બંનેને મહત્વ આપવામાં આવે છે? 1
 (A) લિક્વો પધ્ધતિ (B) ભારિત સરેરાશ પધ્ધતિ
 (C) ફિક્સો પધ્ધતિ (D) નિશ્ચિત ભાવ પધ્ધતિ
- g) કામદારને ટિવસ દરમિયાન અપાતી રિસેસનો સમય- 1
 (A) સામાન્ય અનુત્પાદક સમય છે (B) અસામાન્ય અનુત્પાદક સમય છે
 (C) અનુત્પાદક સમય ગણાતો નથી (D) ઉપરમાંથી એકપણ નહીં
- h) ઓઈલ, ગ્રીસ વગેરેનો સમાવેશ ... તરીકે થાય છે. 1
 (A) પ્રત્યક્ષ માલસામાન (B) પરોક્ષ માલસામાન (C) પ્રત્યક્ષ મજૂરી (D) પરોક્ષ મજૂરી
- i) જો અલગ મીટર ન આપેલું હોય તો, વીજળી ખર્ચ નીચેના પૈકી કઈ રીતે ક્ષણવાય? 1

- (A) હોર્સ પાવરના આધારે (B) રોકેલી જગ્યાના આધારે
 (C) પ્રત્યક્ષ ખર્ચના આધારે (D) પ્રત્યક્ષ માલસામાનના આધારે
- j) પડતર વત્તા કરાર એટલે શું? 1
 (A) કરાર કિંમત પહેલેથી નક્કી હોય છે. (B) કરાર કિંમત આપમેળે વધે
 (C) કરારના ખર્ચ + અમુક ટકા નફો ચઢાવવો (D) કરારની કિંમત ફેરફારપાત્ર નથી
- k) જાહેરાત એ ... ખર્ચ છે 1
 (A) કારખાના પરોક્ષ ખર્ચ (B) વહીવટી પરોક્ષ ખર્ચ
 (C) વેચાણ-વિતરણ પરોક્ષ ખર્ચ (D) એક પણ નહિ
- l) સિમેન્ટ ઉદ્યોગનું પડતરનું એકમ- 1
 (A) લિટરદીઠ (B) કિલોવોટ (C) ટન કિલોમીટર (D) ટન/બેગ
- m) જ્યારે માલ પર અમુક પ્રક્રિયા પૂરી થઈ ગઈ છે અને કેટલીક પ્રક્રિયા બાકી છે ત્યારે તેને... 1
 માલ કહેવાય.
 (A) અંશતઃ તૈયાર માલ (B) ચાલુ કામ (C) કાર્યોમાલ (D) તૈયાર માલ
- n) એટલે ખર્ચ થઈ ગયા પછી પડતર નક્કી કરવી 1
 (A) સમાન પડતર (B) ઐતિહાસિક પડતર (C) સીમાંત પડતર (D) સમાવેશી પડતર

Attempt any four questions from Q-2 to Q-8

Q-2 Attempt all questions (14)

- (A) A લિ. એક વસ્તુનું ઉત્પાદન કરે છે. તા: 31 મી માર્ચ, 2021 ના રોજ પુરા થતા વર્ષ માટે 10
 નીચેની માહિતી મેળવવામા આવી છે.

વાર્ષિક માંગ	9000 એકમો
દરેક વરદી મૂકવાનો ખર્ચ	રૂ. 300
એકમ દીઠ વાર્ષિક વહન ખર્ચ	રૂ.15
ઓછામા ઓછો વપરાશ	200 એકમો
સરેરાશ વપરાશ	300 એકમો
પુનઃ વરદી સમય	2 થી 6 સપ્તાહ

ગણતરી કરો :

- 1) આર્થિક વરદી જથ્થો (EOQ) 2) પુનઃ વરદી સપાટી
 3) ગુરુતમ સપાટી 4) લઘુતમ સપાટી
 5) સલામતી જથ્થો 6) સરેરાશ સ્ટોક સપાટી (આર્થિક વરદી જથ્થાને આધારે)
- (B) એક કાર્યનો પ્રમાણસમય 100 કલાક છે. કારીગરને કલાકના 75 પૈસા પ્રમાણે વેતન અપાય 04
 છે. કાર્ય માટે ખરેખર લીધેલ સમય 80 કલાક છે.
 1) સમય વેતન પ્રથા અને (2) કાર્ય વેતન પ્રથા મુજબ વેતનની ગણતરી કરો.

Q-3 Attempt all questions (14)

- (A) પડતર હિસાબી પધ્ધતિના ફાયદા અને મર્યાદાઓ લખો : 7
 (B) 'ફિક્સો' અને 'લિક્સો' પધ્ધતિવચ્ચેનો તફાવત લખો. 7

- Q-4 Attempt all questions (14)**
- (A) પડતર હિસાબી પધ્ધતિઓ સમજાવો : 7
- (B) પડતરના તત્વો મુજબનું વર્ગીકરણ સમજાવો 7
- Q-5 Attempt all questions (14)**
- (A) નીચે આપેલ માહિતી પરથી મજૂર ફેરબદલી દરની ગણતરી કરો : 7
- (1) છૂટા થયેલ કામદારની પધ્ધતિ(2) પુનઃ સ્થાપના પધ્ધતિ(3) સંયુક્ત પધ્ધતિ
વર્ષની શરુઆતમા કામદારોની સંખ્યા	2000
વર્ષના અંતે કામદારોની સંખ્યા	1500
રાજીનામું આપી છૂટા થયેલા કામદારો	150
છૂટા કરેલા કામદારો	100
નવા જોડાયેલા કામદારો	250
- (જે પૈકી 50 કામદારો વિસ્તરણ યોજના માટે નીમવામા આવ્યા હતા.)
- (B) વિવિધ વેતનાપ્રથાઓ સમજાવો 7
- Q-6 (14)**
- મોહિનીએ તા: 1-10-2021 ના રોજ રૂ. 50,000 મા એક ઓરડો બાંધવાનો કરાર લીધો. આ કરારને લગતી તા: 31 મી ડિસેમ્બર, 2021 સુધીના ખર્ચો વગેરેની માહિતી નીચે મુજબ હતી.
કામના સ્થળે મોકલેલ માલ સામગ્રી	18,000	રૂ.
કરાર પર મોકલેલ યંત્રો	3,000	
ચૂકવેલ મજૂરી	15,000	
ચૂકવેલ સીધા ખર્ચ	1,000	
ફાળવેલ આડકતરા	500	
સ્ટોર્સમા પરત કરેલી માલ સામગ્રી	1,000	
નવેમ્બર , 2021 દરમિયાન રૂ. 1000 ની કિમતમા વેચેલ યંત્રો	900	
પ્રમાણિત કામ	40,000	
મળેલ રોકડ	35,000	
પૂરા થયેલ પણ પ્રમાણિત નહી થયેલ કામ	5,000	
માલસામગ્રી તા: 31-12-2017 ના રોજ	300	
યંત્રોની કિમત તા : 31-12-2017 ના રોજ	1,500	
ચૂકવવાની બાકી મજૂરી 31-12-2017 ના રોજ	500	
- કરારનો 2/3 ભાગનો નફો મળેલ રોકડના ધોરણે ગ.નુ ખાતે લઈ જવાનો છે. કરાર ખાતુ તૈયાર કરો.
- Q-7 Attempt all questions (14)**
- (A) સમજાવો: પ્રમાણિત કામ અને બિનપ્રમાણિત કામ 7
- (B) પરોક્ષખર્ચોઓ અંગેના સામાન્ય સિદ્ધાંતો જણાવો. 7
- Q-8 (14)**
- મનન એન્ટપ્રાઈઝ લિમિટેડમા A, B, C ત્રણ ઉત્પાદન ખાતાઓ અને D અને E બે સેવા

ખાતાઓ છે. કંપનીના રેકોર્ડ માથી નીચેની રકમ પ્રાપ્ત થાય છે.

રૂ.

(1) ભાડુ	10,000
(2) જનરલ લાઈટીંગ	1200
(3) પરોક્ષ વેતન	6000
(4) પાવર	3000
(5) યંત્રોનો ઘસારો	10000
(6) પરચૂરાણ	20000

વધરાની માહિતિ :

	કુલ	A	B	C	D	E
(1) જગ્યા(ચો.ફૂટ)	10000	2000	2500	3000	2000	500
(2) લાઈટીંગ પોઈન્ટ્સ	60	10	15	20	10	5
(3) પ્રત્યક્ષ વેતન	20000	6000	4000	6000	3000	1000
(4) યંત્રોના હોર્સ પાવર	150	60	30	50	10	-
(5) યંત્રોની કિંમત	1,25,000	30000	40000	50000	2500	2500

D અને E ના ખર્ચની વહેંચણી નીચે પ્રમાણે કરવામા આવે છે:

	A	B	C	D	E
Dવિભાગ	20%	30%	40%	-	10%
Eવિભાગ	30%	40%	20%	10%	-

